

Polaganje državnog ispita za službene osobe u pravnim osobama s javnim ovlastima

1. Tko u pravnoj osobi s javnim ovlastima ima obvezu polaganja državnog ispita ?

Zaposlenik pravne osobe s javnim ovlastima koji obavlja poslove službene osobe koja rješava o pravima i pravnim interesima pravnih i fizičkih osoba vođenjem upravnog postupka ima obvezu polaganja državnog ispita.

Obrazloženje:

Odredbom čl. 23. st. 1. Zakona o općem upravnom postupku (NN, broj 47/09 i 110/21) propisano je da u upravnom postupku postupa službena osoba u čijem je opisu poslova vođenje upravnog postupka ili rješavanje o upravnim stvarima, sukladno propisima o ustrojstvu javnopravnih tijela.

Stavkom 2. istog članka propisano je da u javnopravnim tijelima službena osoba koja vodi postupak ili rješava o upravnim stvarima mora imati odgovarajuću stručnu spremu, potrebno radno iskustvo i položen državni ispit.

Slijedom navedenog, u općem aktu Pravilniku o radu, odnosno, unutar njemu - sistematizaciji radnih mjesta pravne osobe potrebno je u opisu poslova radnih mjesta na kojima se obavljaju poslovi službene osobe utvrditi propisane javne ovlasti iz posebnog propisa koje se odnose na rješavanje o konkretnim pravima i obvezama određenih stranaka (npr. pravo na zdravstvenu zaštitu, pravo na novčane naknade, prava za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti prema posebnom propisu kojim su pravnoj osobi-Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje date javne ovlasti), i to navođenjem donošenja konkretnog upravnog akta u svezi s ostvarivanjem odnosno neostvarivanjem određenih prava.

2. Može li osoba zaposlena u udruzi koja pruža besplatnu pravnu pomoć polagati državni ispit?

Udruga stječe ovlast za pružanje pravne pomoći upisom u Registar pružatelja primarne pravne pomoći kada pruži dokaz da je osigurala pružanje pravne pomoći od strane osobe koja ima položen državni ispit, stoga se navedenoj osobi može odobriti polaganje državnog ispita.

Obrazloženje:

Sukladno odredbi čl. 34. st. 3. Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći (NN, broj: 143/13 i 98/19) zahtjevu za upis u Registar pružatelja besplatne pravne pomoći udruga prilaže dokaz o osiguranoj suradnji s osobom koja ima završen diplomski studij prava, položen državni stručni ili pravosudni ispit i najmanje dvije godine radnog staža u struci, odnosno, znanstveno zvanje.

3. Može li se prijaviti za polaganje državnog ispita nezaposlena osoba ili osoba koja ne radi u javnopravnom tijelu?

Nezaposlena osoba, odnosno, osoba koja ne radi u javnopravnom tijelu ne može pristupiti polaganju državnog ispita. Tek po prijmu u državnu službu, tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili pravnu osobu s javnim ovlastima, u kojoj bi osoba vodila upravni postupak ili rješavala o upravnim stvarima, mogla bi pristupiti polaganju državnog ispita.

Obrazloženje:

U Pravilniku o polaganju državnog ispita (NN, broj 45/24) odredbom čl. 14. je propisano da čelnik javnopravnog tijela imenuje jednog ili više ispitnih koordinatora kao osobe ovlaštene za pristup i rad u

ADI sustavu koje ostvaruju prema odredbi čl. 13. ovog Pravilnika. Slijedom toga, prijavljivanje na polaganje državnog ispita može izvršiti samo imenovani ispitni koordinator.

Isto tako državni ispit određene razine se polaže u odnosu na propisani uvjet potrebnog stupnja obrazovanja za raspored na radno mjesto na koje je službenik raspoređen stoga ne može polagati državni ispit određene razine osoba koja nije u službi raspoređena na određeno radno mjesto za koji je taj ispit utvrđen kao poseban uvjet za raspored.

Slijedom svega navedenog, osoba koja nije zaposlena u javnopravnom tijelu ne može se samostalno prijaviti na polaganje državnog ispita, a na polaganje državnog ispita ispitni koordinator prijavljuje samo osobu kojoj je to propisani uvjet za rad u tom javnopravnom tijelu sukladno pravilniku o unutarnjem redu tog javnopravnog tijela.

4. Može li osoba zaposlena na radnom mjestu tajnika školske ustanove pristupiti polaganju državnog ispita?

Osoba zaposlena u školskoj ustanovi na radnom mjestu tajnika može pristupiti polaganju državnog ispita.

Obrazloženje:

Prema čl.1. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN, broj: 87/08, 86/09, 92/10, 105/10 – ispravak, 90/11, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 7/17, 68/18, 98/19, 64/20 i 151/22), djelatnost osnovnog i srednjeg odgoja i obrazovanja obavlja se u javnim ustanovama, a javne ustanove su: osnovne škole, srednje škole, učenički domovi i druge javne ustanove.

Prema čl. 3. istog Zakona djelatnost osnovnog i srednjeg odgoja i obrazovanja obavlja se kao javna služba te na temelju javnih ovlasti osnovna i srednja škola i učenički dom obavljaju sljedeće poslove:

- upisi u školu i ispisi iz škole s vođenjem odgovarajuće evidencije i dokumentacije
- organizacija i izvođenje nastave i drugih oblika odgojno-obrazovnog rada s učenicima te vođenje odgovarajuće evidencije
- vrednovanje i ocjenjivanje učenika te vođenje evidencije o tome kao i o učeničkim postignućima
- izricanje i provođenje pedagoških mjera i vođenje evidencije o njima
- organizacija predmetnih i razrednih ispita i vođenje evidencije o njima
- izdavanje javnih isprava i drugih potvrda
- upisivanje podataka o odgojno-obrazovnom radu u e-Maticu – zajednički elektronički upisnik ustanova.

Ako školska ustanova u svezi s navedenim poslovima ili drugim poslovima koje na temelju zakona obavlja na temelju javnih ovlasti odlučuje o pravu, obvezi ili pravnom interesu učenika, roditelja ili skrbnika učenika ili druge fizičke ili pravne osobe, dužna je postupati prema odredbama Zakona o općem upravnom postupku, postupovnim odredbama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi i zakona kojima se uređuje djelatnost koju obavlja.

Sukladno odredbi čl. 102. navedenog Zakona, školska ustanova ima tajnika, a djelokrug rada tajnika propisuje ministar.

Prema čl. 138. istog Zakona u školskim se ustanovama vodi pedagoška dokumentacija i evidencija o učenicima, praćenju nastave i drugih oblika odgojno-obrazovnog rada, upisu i ispisu učenika, ocjenjivanju i uspjehu učenika, pedagoškim mjerama i ispitima (obavijest o ostvarenim rezultatima na

kraju prvog polugodišta, svjedodžbe, prijepis ocjena kada učenik prelazi iz jedne škole u drugu, matična knjiga, dnevnik rada, imenik učenika i spomenica škole). Matična knjiga i svjedodžbe javne su isprave. Na završetku svakog razreda osnovne škole učeniku se izdaje razredna svjedodžba.

Odredbom čl. 23. st. 1. Zakona o općem upravnom postupku (NN, broj 47/09 i 110/21) propisano je da u upravnom postupku postupa službena osoba u čijem je opisu poslova vođenje upravnog postupka ili rješavanje o upravnim stvarima, sukladno propisima o ustrojstvu javnopravnih tijela.

Stavkom 2. istog članka propisano je da u javnopravnim tijelima službena osoba koja vodi postupak ili rješava o upravnim stvarima mora imati odgovarajuću stručnu spremu, potrebno radno iskustvo i položen državni ispit.

Slijedom navedenog, u općem aktu Pravilniku o radu odnosno unutarnjem redu - sistematizaciji radnih mjesta školske ustanove potrebno je u opisu poslova radnog mjesta na kojima se obavljaju poslovi službene osobe utvrditi propisane javne ovlasti iz posebnog propisa koje se odnose na rješavanje o konkretnim pravima i obvezama određenih stranaka, i utvrditi uvjet za to radno mjesto položen državni ispit.

Zaposlenik u školskoj ustanovi koji obavlja poslove iz čl. 3. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj te kao službena osoba prema čl. 23. Zakona o općem upravnom postupku temeljem javnih ovlasti odlučuje o pravu, obvezi ili pravnom interesu učenika, roditelja ili skrbnika učenika ili druge fizičke ili pravne osobe, dužna je postupati prema odredbama Zakona o općem upravnom postupku, postupovnim odredbama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi i zakona kojima se uređuje djelatnost koju obavlja, stoga, mora imati i položen državni ispit.

U Pravilniku o polaganju državnog ispita (NN, broj 45/24.) odredbom čl. 14. je propisano da čelnik javnopravnog tijela imenuje jednog ili više ispitnih koordinatora kao osobe ovlaštene za pristup i rad u ADI sustavu koje ostvaruju prema odredbi čl. 13. ovog Pravilnika. Slijedom toga, prijavljivanje na polaganje državnog ispita može izvršiti samo imenovani ispitni koordinator.

Slijedom navedenog, tajnika Škole koji obavlja poslove službene osobe može prijaviti na polaganje državnog ispita samo ispitni koordinator koji je zaposlenik školske ustanove i kojeg je ravnatelj imenovao za obavljanje tih poslova.

5. Može li osoba zaposlena na radnom mjestu tajnika dječjeg vrtića pristupiti polaganju državnog stručnog ispita?

Osoba zaposlena kao tajnik dječjeg vrtića može pristupiti polaganju državnog ispita.

Obrazloženje:

Zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN, broj: 10/97, 107/07., 94/13, 98/19 i 57/22) propisano je da su dječji vrtići javne ustanove koje djelatnost predškolskog odgoja obavljaju kao javnu službu, dok je čl. 1.a st. 1. navedenog Zakona propisano da kao javne ovlasti dječji vrtić obavlja sljedeće poslove: upise djece u dječji vrtić i ispise djece iz dječjeg vrtića s vođenjem odgovarajuće dokumentacije, izdavanje potvrda i mišljenja i upisivanje podataka o dječjem vrtiću u zajednički elektronički upisnik.

Nadalje, čl. 1. a st. 2. Zakona propisano je da kada dječji vrtić u vezi s poslovima iz st. 1. navedenog članka ili drugim poslovima koje obavlja kao javne ovlasti, odlučuje o pravu, obvezi ili pravnom interesu djeteta, roditelja ili skrbnika ili druge fizičke ili pravne osobe, dužan je postupati prema odredbama zakona kojim se uređuje opći upravni postupak.

Sukladno odredbi čl. 24. st. 11. Zakona osim odgojno-obrazovnih radnika iz st. 1. tog članka, u dječjim vrtićima rade i druge osobe koje obavljaju administrativno-tehničke i pomoćne poslove.

Zakon o općem upravnom postupku (NN, broj: 47/09 i 110/21), propisuje u odredbi čl. 23. st. 2. da službena osoba u javnopravno tijelu koja vodi postupak ili rješava o upravnim stvarima mora imati odgovarajuću stručnu spremu, potrebno radno iskustvo i položen državni ispit.